

5.12.2023

VN15559/2022

Luonnon virkistyskäytön strategian koordinaatioryhmän 9. kokous

Aika	keskiviikko 29.11.2023 klo 9.00-11.03
Paikka	YM, Aleksanterinkatu 7, Helsinki / kh. Norppa (1.krs) ja Microsoft Teams
Osallistujat	Miliza Malmelin, YM (puheenjohtaja) Mikko Helasvuo, OKM (jäsen, etänä) Sakari Kokkonen, MH Luontopalvelut (jäsen, etänä) Marjo Neuvonen, Luke (pysyvä asiantuntija, etänä) Matti Nieminen, YM, (sihteeri, etänä) Roope Rissanen, OPH (jäsen, etänä) Timo Räikkönen, Kuntaliitto (jäsen, läsnä) Ville Schildt, MMM (vpj., läsnä)

Asialista

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Kuntaliiton uutena jäsenenä on aloittanut Timo Räikkönen. Esittäydettiin. Todettiin, että ympäristöministeriö on tehnyt koordinaatioryhmän täydentämispäätöksen, jolla Opetushallituksen, Suomen Kuntaliiton ja TEMin uudet edustajat on nimetty.

2. Edellisen kokouksen (4.10.2023) muistio

Hyväksyttiin muutoksitta.

3. Kokouksen työjärjestys

Hyväksyttiin.

4. Ajankohtaisia tiedoksi

OKM [tiedotti](#) 24.11. Suomi Liikkeelle –ohjelman rahoituksesta, jossa vuodelle 2024 kohdennetaan 3,7 miljoonaa euroa eri hallinnonalojen toimenpiteisiin, esimerkiksi lähivirkistysalueiden kunnostamiseen ja kehittämiseen tarkoitettuihin avustuksiin kunnille. Puheenjohtajan saaman tiedon mukaan kunnille menevien avustusten osuus on tästä 2,5 miljoonaa euroa.

Mikko Helasvuo kertoi, että OKM:ssä pohditaan ulkoilureittien ja rakenteiden RT-kortin tekoa. Todettiin, että Metsähallituksella on aiheesta vankkaa osaamista, joka tulisi hyödyntää. Mikko Helasvuo tarjoutui kutsumaan koolle RT-korttikeskustelusta kiinnostuneita. Lisäksi Mikko Helasvuo välittää koordinaatioryhmälle tietoa 31.1.2024 järjestettävästä esteettömät reitit ja

rakenteet- hankkeen sidosryhmätilaisuudesta, jonka järjestävät OKM, AVI sekä Paralympiakomitea. Keskeisiä asiantuntijoita ovat OKM:ssä Jarkko Rantamäki ja Paralympiakomiteassa Jukka Parviainen.

Roope Rissanen kertoi RT-säätiön tiedustelleen päiväkotien pihojen RT-korttien päivitystarpeista, jolloin opetushallituksesta oli tuotu esille lähiluonnon integrointi piha-alueisiin. Tämä liittyy suoraan toimeenpano-ohjelman TP3:een.

Mikko Helasvuo kertoi päiväkotien pihojen luonnonmukaistamiseen ja liikunnallistamiseen suunnatun 1 miljoonan euron avustushaun päättyneen 27.10. Täydennyskierrokset hakemuksista ovat menossa. Haku on mennyt ilmeisesti melko vähällä huomiolla. Hakemuksia on saapunut kuitenkin noin 1 miljoonan euron edestä.

Ville Schildt kertoi, että Napapiirin valtion retkeilyalueen perustaminen edistyy, ja on menossa alkuvuodesta valtioneuvostoon päätettäväksi.

5. Toimintaohjelman julkistaminen ja viestintä

Todettiin, että Luonnon virkistyskäytön strategian toimintaohjelma julkistettiin 23.11. Samoihin aikoihin nousi julkisuudessa esiin myös Metsähallituksen muutosneuvottelut ja tiukentuva rahatilanne ja sen vaikutukset retkeilyinfraan.

Marjo Neuvonen kiitti YM:n toimittamista viestintämateriaaleista ja kertoi, että Luke on viestinyt asiasta sosiaalisessa mediassa. Uutinen oli esillä myös TEMin julkaisemassa Matkailun uutiskirjeessä. Sakari Kokkonen kertoi välittäneensä tiedon toimintaohjelmasta Metsähallituksen intraan, jossa se oli herättänyt kiinnostusta. Koordinaatioryhmälle toimitetaan vielä dioja viestintäkäyttöön. Viestintää voi jatkaa esimerkiksi tulevissa tilaisuuksissa.

Marjo Neuvonen kertoi, että [Planetaarisen terveyden konferenssi](#) *People and Planet* järjestetään Lahdessa 13.-15.2.2024.

Kuntaliitto järjestää tammikuussa kuntien liikuntasuunnitelmista työpajasarjan, joka edistää samalla virkistyskäyttöstrategian toimintaohjelmaa (TP12).

6. Luonnon virkistyskäytön strategian ja toimintaohjelman seuranta

Sihteeristö oli valmistellut ehdotuksen toimintaohjelman seurantataavaksi. Pj. esitteli sen huomauttaen, että toimenpiteiden kirjoitusmuoto sisältää joissakin tapauksissa monia toimenpiteitä. Ehdotuksena on, että vuoden ensimmäisessä kokouksessa kirjataan jokaisen toimenpiteen osalta alkavan vuoden tavoitteet ja vuoden viimeisessä kokouksessa katsotaan, miten tavoitteet on saavutettu. Toteutumisen seurannassa käytetään liikennevalo – tyyppisiä värikoodeja: punainen (kun päätetty ettei tehdä tai on siirtynyt eri

aikaan), keltainen (kesken) ja vihreä (valmis). Väri vaihtoehtoja voidaan tarkentaa myöhemmin.

Keskusteltiin asiasta. Pohdittiin, tulisiko toimenpiteiden eri osat arvioida erikseen, vai meneekö liian hienojakoiseksi. Todettiin, että tutkimuskentällä osa-alueet voivat käynnistyä eri aikoina ja voi tapahtua isoja askeleita nopeallakin aikataululla, jos hankkeille saadaan rahoitusta. Tämä tekee näiden toimenpidekirjausten seurannan hieman hankalaksi.

Päätettiin seurata toimenpiteiden eri osia erikseen. Seurantataulukon ”liikennevalot” tulevat osa-alueittain.

Sihteeristö tekee loppuvuoden aikana tarkennetun ehdotuksen seurantataulukosta, johon lisätään näkyviin vastuutahot. Taulukko on koordinaatioryhmän sisäinen työväline.

Vastuutahot täyttävät taulukkoon ennen koordinaatioryhmän seuraava kokousta keskeiset tavoitteet vuodelle 2024 vastuullaan olevista toimenpiteistä.

7. Luonnon virkistyskäytön verkostotyö

Toimintaohjelman yhdeksi toimenpiteeksi on kirjattu (TP 19), että edistetään valtakunnallisesti alan toimijoiden yhteistyötä, vertaisoppimista ja vuorovaikutusta järjestämällä vuosittain luonnon virkistyskäytön toimijoiden tapaaminen. Puheenjohtaja esitteli sihteeristön alustavien ajatusten pohjalta ensimmäistä vuositapaamista, joka järjestetään Helsingissä ympäristöministeriön Pankkialissa 18.4.2024. Vastuutahoina ovat ympäristöministeriö sekä koordinaatioryhmä. Keskusteltiin valtakunnallisen verkostotapahtuman tarkoituksesta, kohderyhmistä ja sisällöstä. Keskustelussa esiin nousi seuraavia näkökohtia:

- kauempaa Suomesta on vaikeampaa päästä osallistumaan paikan päälle Helsinkiin - vinouttaako tämä osallistumista pääkaupunkiseudulle?
- tallenteet alustuksista lisäisivät saavutettavuutta
- olisi hyvä synnyttää tutkijoiden ja toimijoiden välistä vuoropuhelua, toisaalta tutkimusorganisaatioiden koolle kutsumiseen on suunnitteilla omat tilaisuudet
- aiemmin harkinnassa ollut myös alueellisen koordinaation kehittäminen, tällä hetkellä ei ole resursseja alueellisiin tapahtumiin
- aito verkostoituminen tapahtuu kasvokkain, eri tyyppisten tahojen kohtaamisena
- kutsutaan laajasti eri organisaatioita mukaan
- osallistujamäärää on syytä ennakoida ja rajoittaa esim. organisaatiokohtaisesti, ennakkokutsujen lähettäminen on tässä yksi mahdollisuus, kutsuntatapa on mietittävä ensisijaisesti
- museoväki kuuluu toimijakenttään, Imatralle on tulossa alan museo

- yrityksille tilaisuus ei ole ehkä mielekäs ajattelussa muodossaan
- osallistujille yksi kokonainen päivä voi olla vaikea irrottaa kalenterista

Sihteeristöllä on harkinnassaan myös muita toimia viestinnän ja vuorovaikutuksen edistämiseksi. Sihteeri esitteli näistä sähköisen uutiskirjeen. Vastaavaa uutiskirjettä luonnon virkistyskäytöstä ei ole tiedossa, järjestöillä voi olla suppeamman teeman mukaisia uutiskirjeitä. Hyvänä vertailukohteena on konsultoitu [TEMin Matkailun uutiskirjettä](#).

Ajatuksena on julkaista uutiskirje koeluontoisesti vuonna 2024 kahdesti, ensimmäinen valtakunnallisen verkostotapaamisen jälkeen. Mahdollisina kohderyhminä on tunnistettu ministeriöt, ELYt, MH, OPH, kunnat, maakuntaliitot, hyvinvointialueet, virkistysalueyhdistykset, järjestöt, yritykset ja tutkimuslaitokset. Valmisteilla on toimitukselliset ratkaisut. Tekninen toteutus on tarkoitus tehdä YM:n käytössä olevalla Emailer –uutiskirjepalvelulla.

Päätettiin, että sihteeristö jatkaa verkostotapahtuman ja uutiskirjeen valmistelua.

8. Muut esille tulevat asiat

Ei ollut.

9. Seuraavat kokoukset ja kokouksen päättäminen

Koordinaatioryhmän seuraava kokous on tiistaina 6.2.2024 klo 9.00-11.00.

15.5.2024 on valmisteilla koko päivän kokous, johon on tarkoitus sisällyttää maasto-osuus ja tutustumista paikan päällä myöhemmin valittavan teeman mukaisesti.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.03.

Jakelu

Koordinaatioryhmän jäsenet, varajäsenet ja pysyvä asiantuntija